

Náttúrufræði

Námsþáttur	5. bekkur	6. bekkur	7. bekkur
Geta til aðgerða	Við lok 7. bekkjar á nemandi að geta (skv. Aðalnámskrá grunnskóla bls. 169 -175):		
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Greint og sagt frá hvernig tækninotkun og sjálfvirkni getur aukið eða dregið úr lífsgæðum íbúa og umhverfi þeirra. ○ Greint þarfir fólks í nánasta umhverfi sínu og tjáð hugmyndir sínar um lausnir. ○ Rætt mikilvægi samvinnu í samstilltum aðgerðum sem varða eigið umhverfi. ○ Tekið afstöðu til málefna sem varða heimabyggð með því að veða og meta ólíka kosti. 		
Nemandi:	<ul style="list-style-type: none"> ● Geti komið auga á þarfir fólks í nánasta umhverfi sínu. ● Geti gert sér grein fyrir mikilvægi samvinnu. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Geti skoðað málefni heimabyggðar er varða umhverfi og náttúru ● Geti rætt kosti og galla mismunandi hugmynda um umhverfisvernd og breytni til sjálfbærni. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Geti tekið afstöðu til málefna sem varða heimabyggð með því að veða og meta ólíka kosti. ● Geti greint og sagt frá hvernig tækninotkun og sjálfvirkni getur aukið eða dregið úr lífsgæðum íbúa og umhverfi þeirra.
Nýsköpun og hagnýting þekkingar	Við lok 7. bekkjar á nemandi að geta (skv. Aðalnámskrá grunnskóla bls. 169 -175):		
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Fjallað um þekktar tækninýjungar eða vísindauppgötvanir og áhrif þeirra á atvinnuhætti og mannlíf í heimabyggð, umhverfi og náttúru. ○ Unnið undir leiðsögn í hópi eftir verkskiptri tímaáætlun við að hanna umhverfi, hlut eða kerfi. ○ Fjallað um hvernig ólík hæfni nýtist í störfum nútímans. 		
Nemandi:	<ul style="list-style-type: none"> ● Þekki til ýmissa tækninýjunga og vísindauppgötvana. ● Geri sér grein fyrir kostum og ókostum sérhæfingar. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Geri sér grein fyrir áhrifum sem tækninýjungar eða vísindauppgötvanir hafa daglegt á líf fólks. ● Geti unnið í hópi að hönnun hlutar eða umhverfis eftir verkskiptingu og tímaáætlun. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Geti fjallað um þekktar tækninýjungar eða vísindauppgötvanir og áhrif þeirra á atvinnuhætti og mannlíf í heimabyggð, umhverfi og náttúru. ● Fjallað um hvernig ólík hæfni nýtist í störfum nútímans.
Gildi og hlutverk vísinda og tækni	Við lok 7. bekkjar á nemandi að geta (skv. Aðalnámskrá grunnskóla bls. 169 -175):		
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Gert sér grein fyrir mikilvægi gagna og líkana við að útskýra hluti og fyrirbæri. ○ Lesið og skrifað um hugtök í náttúruvísindum. ○ Útskýrt áhrif tækni og vísinda á líf fólks. ○ Tengt þekkingu og beitingu vinnubragða í náttúrufræðinámi við lausn annarra verkefna og útskýrt hugsanleg áhrif nýjustu tækni og vísinda á vísindalega þekkingu. 		
Nemandi:	<ul style="list-style-type: none"> ● Geti gert sér grein fyrir mikilvægi sönnunargagna og viðurkenndra staðreynda. ● Geti lesið og skrifað um hugtök ýmissa vistkerfa, dýra og plantna. ● Geti leyst verkefni með eigin þekkingu og reynslu að leiðarljósi. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Geti lesið og skrifað um hugtök umhverfisverndar og loftslangsbreytnga. ● Geti útskýrt áhrif tækni og vísinda á líf fólks. ● Geti beytt réttum vinnubrögðum við lausn verkefna. ● Geti útskýrt ýmsar kenningar vísindana og hvernig þær geta breyst með nýrri þekkingu. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Geti lesið og skrifað um hugtök er tengjast sjálfbærni og þróunnar hennar. ● Geti tengt þekkingu og beitingu vinnubragða í náttúrufræðinámi við lausn annarra verkefna og útskýrt hugsanleg áhrif nýjustu tækni og vísinda á vísindalega þekkingu.

Vinnubrögð og færni	Við lok 7. bekkjar á nemandi að geta (skv. Aðalnámskrá grunnskóla bls. 169 -175): <ul style="list-style-type: none"> ○ Framkvæmt og útskýrt einfaldar athuganir úti og inni. ○ Útskýrt texta um náttúruvísindi sér til gagns og farið eftir einföldum, munnlegum og skriflegum leiðbeiningum. ○ Aflað sér upplýsinga um náttúruvísindi úr efni á öðru tungumáli en íslensku. ○ Beitt vísindalegum vinnubrögðum við öflun einfaldra upplýsinga innan náttúruvísinda og útskýrt ferlið. ○ Kannað áreiðanleika heimilda með því að nota bækur, netið og aðrar upplýsingaveitur. ○ Sett fram og rætt niðurstöður athugana á skýran og skipulegan hátt. ○ Hlustað á, metið og rætt hugmyndir annarra. 		
Nemandi:	<ul style="list-style-type: none"> • Geti framkvæmt og útskýrt einfaldar athuganir er varða dýra- og plönturíki. • Geti hlustað á hugmyndir annara og virt þær. • Geti sett fram og rætt niðurstöður athugana eftir fyrmælum og stöðluðu formi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Geti framkvæmt og útskýrt einfaldar athuganir í eðlisfræði. • Geti útskýrt texta um náttúruvísindi sér til gagns og farið eftir einföldum, munnlegum og skriflegum leiðbeiningum. • Aflað sér upplýsinga um náttúruvísindi úr efni á öðru tungumáli en íslensku. 	<ul style="list-style-type: none"> • Geti framkvæmt og útskýrt athuganir í eðlis- og efnafræði • Geti beitt vísindalegum vinnubrögðum við öflun einfaldra upplýsinga innan náttúruvísinda og útskýrt ferlið. • Geti kannað áreiðanleika heimilda með því að nota bækur, netið og aðrar upplýsingaveitur. • Geti sett fram og rætt niðurstöður athugana á skýran og skipulegan hátt.
Ábyrgð á umhverfinu	Við lok 7. bekkjar á nemandi að geta (skv. Aðalnámskrá grunnskóla bls. 169 -175): <ul style="list-style-type: none"> ○ Tekið eftir og rætt atriði í umhverfi sínu og gert grein fyrir áhrifum þeirra á lífsgæði íbúa. ○ Lýst dæmum af áhrifum af gjörðum mannsins á náttúru og manngert umhverfi í heimabyggð og á Íslandi, sagt frá hugsanlegri þróun í framtíðinni. ○ Tekið þátt í og sýnt hæfni í samvinnu er lýtur að umbótum í heimabyggð. ○ Gert grein fyrir eigin lífssýn og skilningi á samspili náttúrunnar, mannsins og heilbrigði eigin líkama. ○ Tekið þátt í að skoða, skilgreina og bæta eigið umhverfi og náttúru. 		
Nemandi:	<ul style="list-style-type: none"> • Geti tekið eftir og rætt atriði í umhverfi sínu og gert grein fyrir áhrifum þeirra á lífsgæði íbúa. • Geti tekið þátt í að skoða, skilgreina og bæta eigið umhverfi og náttúru. • Geti gert grein fyrir eigin heilbrigði og tengslum þess við samspil náttúrunnar. 	<ul style="list-style-type: none"> • Geti lýst dæmum af áhrifum af gjörðum mannsins á náttúru og manngert umhverfi í heimabyggð og á Íslandi. • Geti tekið þátt í samvinnu er lýtur að umbótum á veraldarvísu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sagt frá hugsanlegri þróun í framtíðinni með tillit til gjörða mannsins á náttúruna. • Geti tekið þátt í og sýnt hæfni í samvinnu er lýtur að umbótum í heimabyggð. • Geti gert grein fyrir eigin lífssýn og skilningi á samspili náttúrunnar, mannsins og heilbrigði eigin líkama.

Að búa á jörðinni	Við lok 7. bekkjar á nemandi að geta (skv. Aðalnámskrá grunnskóla bls. 169 -175):		
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Framkvæmt og lýst eigin athugunum á jarðvegi, veðrun, rofi og himingeimnum. ○ Útskýrt hvernig Ísland byggist upp, hvernig landslag þess og jarðvegur breytist. ○ Rætt um hvernig ræktanlegt land er notað og ýmsar hliðar landnotkunar og verndunar gróðurs. ○ Lýst veðri í heimabyggð og loftslagi á Íslandi. ○ Útskýrt innbyrðis afstöðu sólar og jarðar og hvernig hreyfing þeirra tengist árstíða- og dægarskiptum og því að tíminn líður. ○ Notað gervihnatta- og loftmyndir af yfirborði jarðar, til að lýsa heimabyggð, landinu í heild og völdum svæðum heimsins. 		
Nemandi:	<ul style="list-style-type: none"> ● Geti lýst veðri í heimabyggð og loftslagi á Íslandi. ● Geti notað myndefni af yfirborði jarðar til að lýsa umhverfi og náttúru. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Geti framkvæmt eigin athuganir á jarðvegi, veðrun og rofi. ● Geti útskýrt hvernig Ísland byggist upp, hvernig landslag þess og jarðvegur breytist. ● Geti rætt um hvernig ræktanlegt land er notað og ýmsar hliðar landnotkunar og verndunar gróðurs. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Geti framkvæmt og lýst eigin athugunum á himingeimnum. ● Geti útskýrt innbyrðis afstöðu sólar og jarðar og hvernig hreyfing þeirra tengist árstíða- og dægarskiptum og því að tíminn líður. ● Geti notað gervihnatta- og loftmyndir af yfirborði jarðar, til að lýsa heimabyggð, landinu í heild og völdum svæðum heimsins.

Lífsskilyrði manna	Við lok 7. bekkjar á nemandi að geta (skv. Aðalnámskrá grunnskóla bls. 169 -175):		
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Lýst helstu líffærakerfum mannlíkamans og starfsemi þeirra í grófum dráttum. ○ Útskýrt tengsl heilbrigðis og þess sem borðað er. ○ Útskýrt líffsskilyrði manna og helstu áhættuvalda í umhverfinu. ○ Lýst breytingum sem verða við kynþroskaaldur og gert sér grein fyrir mikilvægi gagnkvæmrar virðingar í samskiptum kynjanna. ○ Gert grein fyrir muni á hreinu vatni og menguðu, hvað megi gera til að draga úr vatnsmengun. ○ Lýst samspili lífvera og lífvana þátta og tengt það hugmyndum manna um uppruna og þróun lífs á jörðu. 		
Nemandi:	<ul style="list-style-type: none"> ● Geti lýst helstu líffærakerfum mannlíkamans. ● Geti gert grein fyrir menguðu og ómenguðu vatni. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Geti útskýrt starfsemi helstu líffærakerfa. ● Geti útskýrt tengsl heilbrigðis og þess sem borðað er. ● Geti lýst breytingum sem verða við kynþroskaaldur og gert sér grein fyrir mikilvægi gagnkvæmrar virðingar í samskiptum kynjanna. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Geti útskýrt líffsskilyrði manna og helstu áhættuvalda í umhverfinu. ● Geri grein fyrir hvað megi gera til að draga úr vatnsmengun. ● Geti lýst samspili lífvera og lífvana þátta og tengt það hugmyndum manna um uppruna og þróun lífs á jörðu.
Náttúra Íslands	Við lok 7. bekkjar á nemandi að geta (skv. Aðalnámskrá grunnskóla bls. 169 -175):		
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Lýst reynslu sinni, athugun og upplifun af lífverum í náttúrulegu umhverfi. ○ Lýst einkennum plantna og dýra, stöðu þeirra í náttúrunni, tengsl þeirra innbyrðis og við umhverfi sitt. ○ Lýst ólíkum vistkerfum á heimaslóð eða við Ísland. ○ Útskýrt hvernig aðlögun lífvera að umhverfinu gerir þær hæfari til að lifa af og fjölga sér. ○ Lýst og útskýrt hvernig orka í íslensku umhverfi getur breytt um mynd. ○ Útskýrt hvar og af hverju helstu náttúruhamfarir verða, sem búast má við á Íslandi og hvernig viðbrögð við þeim eru skiplöð. 		

Nemandi:	<ul style="list-style-type: none"> •Geti lýst reynslu sinni, athugun og upplifun af lífverum í náttúrulegu umhverfi. •Geti útskýrt náttúruhamfarir. •Geti lýst einkennum plantna og dýra. 	<ul style="list-style-type: none"> • Geti lýst einkennum plantna og dýra, stöðu þeirra í náttúrunni, tengsl þeirra innbyrðis og við umhverfi sitt. • Geti lýst ólíkum vistkerfum á heimaslóð eða við Ísland. 	<ul style="list-style-type: none"> •Geti lýst og útskýrt hvernig orka í íslensku umhverfi getur breytt um mynd. •Geti útskýrt hvar og af hverju helstu náttúruhamfarir verða, sem búast má við á Íslandi og hvernig viðbrögð við þeim eru skiplögð.
Heilbrigði umhverfisins	Við lok 7. bekkjar á nemandi að geta (skv. Aðalnámskrá grunnskóla bls. 169 -175): <ul style="list-style-type: none"> ○ Gert grein fyrir notkun manna á auðlindum. ○ Dregið ályktanir af tilgangi flokkunar úrgangs. ○ Útskýrt þjónustu sem náttúrulegir ferlar veita. ○ Gert grein fyrir og nefnt dæmi um efnabreytingar og hamskipti. ○ Lýst kröftum sem hafa áhrif á daglegt líf manna. 		
Nemandi:	<ul style="list-style-type: none"> •Geti dregið ályktanir af tilgangi flokkunar úrgangs •Geti útskýrt þjónustu sem náttúrulegir ferlar veita. •Geti gert sér grein fyrir mismunandi ástandi efna 	<ul style="list-style-type: none"> • Geti gert grein fyrir og nefnt dæmi um efnabreytingar og hamskipti. • Þekki áhrif krafta sem verka í þeirra daglega umhverfi. • Þekki auðlindir Íslands og þær sem finna má í sínu nánasta umhverfi. 	<ul style="list-style-type: none"> •Geti lýst kröftum sem hafa áhrif á daglegt líf manna. •Geti gert grein fyrir notkun manna á auðlindum.
Samspil vísinda, tækni og þróunar í samfélaginu	Við lok 7. bekkjar á nemandi að geta (skv. Aðalnámskrá grunnskóla bls. 169 -175): <ul style="list-style-type: none"> ○ Bent á algeng efni á heimilum og í samfélaginu, notkun þeirra og áhrif á heilsu manna og umhverfi. ○ Lýst áhrifum tækni á íslenskar atvinnugreinar. ○ Lýst bylgjuhreyfingum og rætt nýtingu hljóðs og ljóss í tækni og atvinnulífi. ○ Lýst hvernig rafmagn verður til, eiginleikum segla og notkun þeirra. ○ Gert grein fyrir næringargildi ólíkrar fæðu og hvers konar fæða er framleidd á Íslandi. 		
Nemandi:	<ul style="list-style-type: none"> •Geti bent á algeng efni á heimilum og í samfélaginu, notkun þeirra og áhrif á heilsu manna og umhverfi. 	<ul style="list-style-type: none"> •Geti lýst áhrifum tækni á íslenskar atvinnugreinar. •Geti gert grein fyrir næringargildi ólíkrar fæðu og hvers konar fæða er framleidd á Íslandi. 	<ul style="list-style-type: none"> •Geti lýst bylgjuhreyfingum og rætt nýtingu hljóðs og ljóss í tækni og atvinnulífi. •Geti lýst hvernig rafmagn verður til, eiginleikum segla og notkun þeirra.